

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a „SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSZKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlközásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1905. június 25.

39. szám.

A nagy vakáció.

Tíz hónapi szorgalmi idő után ma már országsszerte átesett ifjúságunk a vizsgákon, melyek hivatva voltak megmutatni egy év tanításának és tanulásának az eredményét. A gyermekek és ifjak nagyot lélegezve osztak szét a muzsák hajlékaiból, ki nagyobb, ki kisebb örömmel, a szerint, a milyen bizonyítvány jutott neki osztályrészü, de azért örömmel valamennyi, mert ime megjött az olyan nehezen várt vakáció, melyben a tíz hónapon át a tudományok által lefoglalt lélek megpihenhet s a szűk falak közt elernyedtest vissza kaphatja rugékonyságát.

Mert az ifjaknak és a gyermekeknek legnagyobb örömük a vakáció.

Vannak azonban az általános szabály alól való kivételek is, vannak olyan gyermekek is, melyek nem örülnek a vakációnak, pedig ugyan csak kijut nekik bőven belőle, a mennyiben nekik tulajdonképp egész évük, sőt egész ifjúságuk ebből áll; olyan gyermekek, melyek az iskolát soha nem látják, a szakavatott tanító szavát soha nem hallják. Ezeknek, no meg a szüleiknek bizony ez az örökös vakáció minden egyéb, csak nem öröm. És vannak ilyen gyermekek szép hazánkban fölös számmal akkor, midőn népnevelési törvényünk az általános tankötelezettséget rendeli s büntetendőnek nyilvánítja azt a szülőt, a ki ezt a kötelezettséget megszegi s gyermekeit elvonja az iskolától.

Az ember ezt szinte lehetetlennek hinné

abban a korban, midőn minden tényezője az országnak azon fáradozik, hogy hazánk népének művelődését fokozza s igyekezzék azt hasonlóvá tenni más kultur államok népeinek műveltségéhez.

Ne higgye pedig senki, hogy az ilyen iskolai nevelés nélkül szükölködő gyermekek a nagy alföldi pusztaságok szétszórt tanyáinak és terjedelmes pusztáinak a szülöttjei. Korán sem, sőt ott majdnem kivétel nélkül találkozunk pusztai és tanyai iskolákkal, melyekben a gyermekek megkaphatják az ismeretek elemeiben való kiképzésüket, a hol pedig ilyenek nincsenek, ott megvan a vándortanítói rendszer, mely ugyan talán nem nyújt annyit a gyermekeknek, mint a rendes iskola, de mégis legalább valamivel többet a semminél.

Ha iskola és rendszeres iskolai nevelés hiájával szükölködő gyermekeket akarunk találni, akkor keressük fel a havasokat, az erdők mélyét, találhatunk majd ott ilyen elhanyagolt, szerencsétlen gyermeket eleget, találunk pedig nem csak a szegény famunkások és szénégetők szegényes viskóiban, hanem a szarvasagancs vésetekkel, vadász trofeákkal diszitett erdőöri lakásokban is.

Nincsen se szeri se száma az olyan erdőöri védkerületeknek, melyek nagy — nem ritkán 50—60, sőt ennél több kilométernyi távolságban fekszenek a falutól vagy várostól s annak őrzője télen-nyáron ott kénytelen lakni család-

jával, távol az emberi társadalomtól, távol a kultúrának minden tényezőjétől.

Ha azután az ilyen világtól elzárt, a társadalomból kirekesztett erdőört az Isten gyermekkel megáldja, ezek rendszerint egészen vadon nőnek fel, a nélkül, hogy az iskolának még talán a hírét is hallanák.

A szegény szülők elkeseredve, bánatos szívvél nézik a gyermek elhanyagoltságát, de nem tehetnek az ellen semmit, mert hiába van meg bennük az igyekezet is, a jóindulat is, gyermekeiket nem képesek iskolába adni és rendszeresen nevelhetni. Nem ér ott semmit a jóakarat, a hol nincs meg a mód, már pedig az erdőörök, még a kincstáriak is, kik pedig a többihez képest még elég jól vannak díjazva, általában véve csak olyan javadalmazásban részesülnek, melyből családjukkal csak éppen hogy szükecskén megélhetnek, arra azonban, hogy abból még valamit gyermekeik nevelésére, illetve házon kívül, idegen helyen való iskoláztatásukra is fordítsanak, még csak nem is gondolhatnak, mert hiszen ilyen módon egy-két gyermek iskoláztatása az egész jövedelmet felemésztene s mi maradna akkor az otthon levő család megélhetésére?

Az ilyen szerencsétlen viszonyok között lévő szülők azután mit tehetnének egyebet: annyira, a mennyire ezt saját szerény tudásuk és az oktatásban való járatlanságuk megengedi, igyekeznek juttatni valamicskét gyermekeiknek abból a

kevés tudományból, a mi nekik jutott valamikor az iskolában osztályrészülr, de a minek javarészt az idők folyamán ők maguk is elfelejtették. Valami kevés ragad is azután ebből a gyermekekre, de bizony ez a tudásuk messze elmarad még a falusi kanász gyermekének a tudása mögött is, melynek az a szerencse jutott osztályrészülr, hogy legalább a legszerényebb falusi iskolát látogathatta.

Ilyen erdőöri elhagyatott gyermek pedig vajmi sok van hazánkban és hiába vannak tanfelügyelőink, közoktatási tanácsaink, úgy látszik, hogy senkinek sem jut eszébe az ilyen szerencsétlen, sorsverte gyermekek iskoláztatásával törődni és módot keresni ennek a bajnak az orvoslására.

Pedig ha nem is teljesen, de legalább részben lehetne segíteni azon és nem is kerülne az államnak valami nagy megerőltetésébe és anyagi áldozatába, főleg pedig nem olyanba, a mely nem találná meg ellenértékét eme veszni induló lelkek megmentésében.

Hány szegény sorsu tanító van hazánkban, ki szívesen vállalkoznék arra, hogy némi csekély díjazás mellett feláldozná szünidejét arra, hogy azt ilyen elhagyott helyeken eltöltve, az azon a környéken szétszórtnan élő s egy bizonyos központba összegyűjtött gyermekek tanításának szentelné idejét! Igaz, hogy az a két hónap nem sok idő, de ha tekintetbe vesszük azt, hogy itt nem 70—80, hanem csak 20—30, vagy talán

A Bethlen Gábor vizslája.

Irta: Vértesi Arnold.

Kemény János, a későbbi fejedelem, mikor még mint apród szolgált a Bethlen Gábor udvarában, pajkos, vig fiú volt. Még akkor az élet viszontagságai nem tarolták le vidámságát s nem változtatták zordonná lelkét. Nem is álmodta, hogy valamikor keserves tatár rabságba kerül, sem azt, hogy lesz idő, mikor majd a fejedelmi székbe ül. Még akkor csak mulatságon járt az esze s hajlandó volt minden tréfára és csínyre.

Fiatal társai közt nagy hírnévre tett szert pajkoságával. Sokat emlegették, hogy szöktette meg katonaruhában a füleki barátot, aki kálvinista akart lenni, de nem tudott a klastromból kiszabadulni. Még többet emlegették, hogy szoktatta le a krakói lengyel zsidókat a

hortyogásról, lábujjhegyen odalopózkodva a sötétben az alvókhoz s jó pofont mérve mindannyiszor annak az arcára, aki elkezdett hortyogni. A zsidók dühösen támadtak egymásra, mert mindegyik azt vélte, hogy a szomszédja volt; de a hortyogást csakugyan abbahagyták.

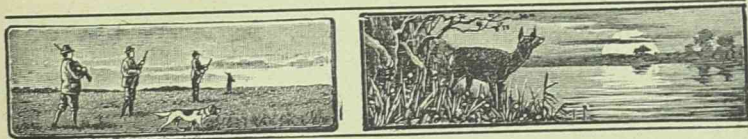
Sok ilyen furcsa történetet beszéltek az ifjú Kemény Jánosról, de csak úgy maguk közt, mert a fejedelem előtt szigorúan példás magaviseletet kellett mutatni. Ő felsége nem tűrt semmi léhaságot s megkivánta, hogy buzgó keresztyén erkölcsökben és Isten félelmében éljenek s minden cselekedetük az udvar méltóságához illendő legyen.

Nem volt valami vig élet a fejedelmi udvarban. Haj bizony más világ volt a Báthori Gábor ő nagysága idejében. Tánc, muzsika, ivás, örökös dinom-dánom járta akkor; most meg nevetni is alig mer valaki, úgy vigyáz mindenki az illendőségre. Megnyult ábrázattal hallgatja örege, ifja az udvari prédikátor hosszúra kike-rekített komoly, feddő beszédeit.

Csak lopva, rejtegetve tört ki néha valami vi-

még ennél is kevesebb gyermekkel kellene bibelődnie s így egy-egy gyermeknek több időt szentelhetne, mint a rendes iskolájában, némi buzgóság és igyekezet mellett elég szép eredményt mutathatna fel s ezt évről-évre ismételve és folytatva, kioktathatná ezeket a gyermekeket legalább a legelemibb tudományokban s azok elsajátíthatnák azokat az ismereteket, melyek nélkül korunkban még a legutolsó napszámos sem lehet el.

Ajánljuk ezt az irányadó körök figyelmébe s hálával fogunk nekik adózni, ha gyenge szavunkat meghallgatják.

Járásiak mozgalma.

A járasi kartársak államosítását célzó mozgalom még mindig nagyon lanyhán folyik s ha nagyobb merdebe nem terelődik, kevés bizalmunk lehet a sikerben.

Ennek a lanyhaságnak okát abban látjuk, hogy a mozgalom megindítói nem a helyes utat választották céljuk eléréséhez. A hibát ott követték el, hogy az erre vonatkozó felhívást csak szerény lapunkban közölték, mely pedig — sajnos — a járasi kartársaknak csak kisebb, nagy tömegüket tekintve alig számot tevő részénél van elterjedve s így a mozgalom megindításáról is csak ez a kisebb rész vehetett tudomást s hogy vett is, azt az eddigi eredmények igazolják.

A mi véleményünk szerint a mozgalom vezetőinek első sorban az állami m. kir. erdőhivatalokhoz és a járasi m. kir. erdőgondnokságokhoz kellett volna jól meg-

indokolt, azzal a kéréssel fordulniok, hogy alantas személyzetüket nem csak a mozgalom megindításáról értesíteni, hanem annak az abban való részvételét, illetve az ahhoz való csatlakozást is megengedni és a mozgalmat a maguk részéről is hathatós támogatásukban részesíteni szíveskedjenek.

Ilyen módon mindenesetre sikerült volna a mozgalmat országossá tenni, mert nem lehet feltételezni azt, hogy csak egyetlen egy olyan hatóság is lenne, mely nem látná szívesen személyzete boldogulását és nem igyekeznék azt teljes erejéből és befolyása egész súlyának latbavetésével támogatni.

Ezt a mulasztást még mindig lehet pótolni s erre fel is hívjuk a mozgalom vezetőinek figyelmét.

A kérés megszerkesztése, kinyomatása és szétküldése ugyan némi anyagi áldozatot kíván, de hiszen ezt lehet fedezni az eddig begyűlt pénzből, melynek különben is célja a mozgalom költségeinek fedezése.

Szükséges, sőt mondhatni elkerülhetlen egy ilyen kérelemnek a megszerkesztése az Emlékirat megszerkesztése céljából is.

Az emlékiratnak ugyanis nem szabad csak amugy egyszerűen odavetett állításokkal foglalkozni, hanem tartalmaznia kell megdönthetetlen pozitív adatokat, melyek nyilvánvalóvá tegyék a mozgalom indokolt voltát, az államosítás szükségét és egyúttal annak a lehetőségét is.

Azokból a jegyzőkönyvekből és egyéb értesítésekből, melyek jórészt lapunkban is közölve lettek, kiteszik ugyan, hogy az állami kezelésbe vett erdőknél alkalmazásban álló védszemélyzet helyzete nyomoruságos, de hogy miért az és hogy mely okoknál fogva tarthatatlan, arra nézve alig találunk teljesen kimerítő és megbízható adatokat, már pedig a csak amugy könnyedén, minden bizonyító okmányok nélkül odavetett állításokat nagyon könnyen lehetne egy kis rosszakarattal légbőlkapottaknak, a kívánságokat pedig indokolatlanoknak állítani.

dámság az ifju apródokból, akik belefáradtak a nehéz, egyhangu szolgálatba. Kemény János megírta, hogy milyen szigorúan bántak velük s milyen erős munkára fogták rá őket. Akármilyen fő nemzetségből való volt egyik-másik urfi, el kellett végeznie a közönséges cseléd dolgát: szobát seperni, tüzet rakni a kandallókban, ruhát tisztogatni.

Ez mind a fejedelem szolgálatára rendelt ifju nemes inasok kötelessége volt. Nem lehetett válogatni, hogy mit csinál meg, mit nem csinál valaki. Akit az udvarmester kirendelt, hogy most rajta a sor, annak mindent el kellett végezni.

Ebédnél ott kellett állni a fejedelem széke mögött, tányért váltani, poharat tölteni, lesni az ő felsége szemöldökének a mozgását s már abból kitalálni, hogy mit akar, mert a fejedelem nem szeretett sokat beszélni. Meg kellett érteni már az intését.

Ebéd után az volt Bethlen Gábornak a szokása, hogy rendesen szunyókált egy kicsit karosszékeiben. Az erős test s a hatalmas agyvelő, amelyet nagy tervek,

súlyos gondok és szakadatlan tevékenység kifárasztottak, pihenni vágyott. Olyankor Kemény János, vagy akire a sor következett az ifju nemes inasok közül, nagy pávatollas legyezővel legyezgette, hogy a fáradt fejedelem egy órát vagy fél órácskát nyugodtan szunyadozhasson.

Forró nyári napokon elég terhes volt ez az urfiaknak, de mit ki nem álltak volna szívesen a fejedelem kedvéért! Csak a vizslájával nem tudtak megbarátkozni.

A fejedelemnek ezt a kedvencét a lelkük mélyéből gyűlölték. Ez a szemtelen állat mintha csak kereste volna, hogy mivel bosszanthatja őket, mindig valami olyan dolgot művelt. Ha ember lett volna, akkor sem bosszanthatta volna jobban szegény apródokat.

Érezte, hogy neki minden szabad s az udvari kegyesök csak hizelegve közelednek hozzá.

Kemény János szerette a kutyákat. Később, mikor már fővadászmestere lett Bethlen Gábor fejedelemnek, maga is hires falkákat tartott s különösen az agarai: a Dervis, a Bestia, a Filax tettek szert nagy nevezetességre; de akkor apród-korában a fejedelem vizsláját ki

Legelső kötelessége lenne tehát, a mi szerény véleményünk szerint, a mozgalom megindítóinak az, hogy az elől említett hatóságok jóindulatát és támogatását keressék és megnyerni igyekezzenek, egyuttal pedig kéréjk fel azokat az emlékirat indokolásához szükséges adatok megadására.

Mint már a mozgalom megindítása elején említettük, az emlékirat helyes és tárgyilagos megszerkesztéséhez mindazokra az adatokra szükség van, melyek az állami kezelésbe vett erdőknél alkalmazásban álló véd-személyzet szolgálati és javadalmazási viszonyaira vonatkoznak. Szükség van tabelláris kimutatásokra, melyek szemléltetővé tegyék a védkerületek elhelyezését, kiterjedését, a megőrzendő területeknek a lakhelytől és egymástól való távolságukat, a megőrzés nehézségeit, az erdőkáresetek átlagos számának feltüntetésével. Tartalmazniok kell a kimutatásoknak nem csak a javadalmazást, hanem a megélhetési viszonyokat is, így egyebek közt az élelmi cikkek beszerzési helyének a lakhelytől való távolságát, az azok szállításánál alkalmazható közlekedés módját, a lakbérviszonyokat. Nem mellőzhető a gyermeknevelés módja és lehetőségének kérdése sem. Ismertetni kell a nyugdíj kérdését és azt, hogy annak alapjához hol és mennyivel kell a fizetésből hozzájárulni. Földilletmény, marhatartás, tűzifa, egyenruha és lótaratási átalány vagy utazási költség, erdőkár büntetésekéből való részesedés és esetleges lödijak mind olyan dolgok, melyek nem maradhatnak homályban, hanem szinte pontosan kimutatandók.

Csak ha ezek az adatok mind s lehetőleg az egész ország területéről együtt vannak, lehet szó az emlékirat megszerkesztéséről, mely természetesen ilyen adathalmaz mellett vaskos könyvvé fogja magát kinőni s melynek megszerkesztése alapos tudást, az írásmódban való nagy jártasságot s mindezek mellett több hónapi szorgalmas munkát fog igényelni.

nem állhatta. Azt megölte volna egy kanál vizben, ha lehetett volna s ha merte volna. Meg volt győződve, hogy annál hitványabb lusta dög nincs a világon.

Az csak ott henyél a karosszékeken, a divánokon s különösen szeret belefeküdni a nagy piros bársony karosszékekbe, melyben ő felsége akkor szokott ülni, mikor külföldi követeket fogad vagy más valami nevezetes alkalom fordul elő.

— Nem mégysz onnan, te cudar állat? — hajtották az apródok.

A vizsla csak hunyorgatott a szemével, mintha gunyolódna: csak lármázzatok. S meg sem mozdult.

Megütni persze senki sem merte s a vizsla úgy látszott, jól tudja azt. Nagyon okos állat volt és kifogott az ellenségein.

Ha néha a nagy hajszára le is szállt a bársony karosszékből, a következő perczen már megint fent volt, helyet foglalván ott olyan nagy lelki nyugalommal, mintha azt a piros bársonyszéket egyenesen az ő számára csinálták volna.

Mindezeket jól fontolóra kell venniök a mozgalom vezetőinek, mert csak szilárd alapokon nyugvó munkával léphetnek ki a porondra a siker reményével.

A mozgalom vezetője, Sticz László tisztelt kartársunk nem tartja helyesnek, hogy a mozgalomba az állami kezelésbe vett erdőknél alkalmazott erdőszolgák is bevonassanak s ezeknek államosítása is kéressék, mert véleménye szerint ezek bevonása a sikert kockáztathatná.

Sticz László kartársunk úgy látszik nincs teljesen tisztában azzal, hogy az eddig — az alsóárpásiaknál — bevont erdőszolgák miféle jellegűek s azt hiszi, hogy itt a néha erdőőrzésnél is segédkező mezőőrökről és csőszökről van szó. Ez a felfogása téves, mert az állami kezelésbe vett erdőknél is vannak némely vidéken rendszerezített erdőszolgai állások, melyek hasonlatosak a kincstári erdőknél alkalmazott erdőlegények és segéderdőőrök állásához s mintegy hivatva vannak az erdőőri állás előkészítő iskoláját képezni. Miután pedig ez így van, nem csak hogy nem lenne igazságos, de nem is szabad róluk megfeledkezni, mert valaminthogy az erdőőrök sérelmesnek tartják magukra nézve azt, hogy mig előljáró tisztjeik államosítva lettek, ők pedig nem, hasonlóképen sérelmes lenne az erdőszolgákra nézve is, ha akkor, midőn az erdőőrök államosítva lettek, ők meghagytának mostani sanyaru helyzetükben.

Az, hogy ezt az állást most sok irástudatlan és nem oda való egyén tölti be, nem lehet a mellőzés okául venni. A mozgalomnak nem csak az a célja, hogy anyagi jólétet biztosítsa az erdőőröknek, hanem kívált az, hogy ezáltal erdőgazdaságunk felvirágoztatása is előmozdittassék, már pedig ha az erdőszolgák államosítása bekövetkeznék, annak végső eredménye, ha nem is mindjárt, de idővel oda vezetne, hogy az erre az állásra nem alkalmas egyének kiküszöböltessenek s helyüket a jövő erdőőri nemzedék foglalja el.

Igy folyt ez a villongás az apródok és a vizsla közt s határozottan a vizsla kerekedett fölül. Az apródok hiába boszankodtak, segíteni nem tudtak ezen az állapoton.

— Agyon kellene ütni azt a dögöt, — vélte Gálffy Sándor.

De az csak olyan oktalan beszéd volt. Aki mondta, maga sem gondolta. Agyonütni a fejedelem kedves kutyáját! Mikor olyan főfőurak még hizelkednek is neki, mert hát a fejedelmi udvarokban sohasem tudja az ember, hogy kinek hizelegjen még ha az illető nem egyéb is, csak egy vizsla.

Nem tudhatni, hogy a fejedelmi kegy micsoda révén süit ki az emberre.

Az ifju nemes inasok azonban, akiknek csak bajuk volt azzal a szemtelen állattal, semmiképp sem tudtak kibékülni vele. Hiszen még pironogatást is kaptak miatta a főudvarmestertől, hogy nem ügyelnek a tisztaságra, mert bizony megesett, hogy a kedvenc állat sáros lábbal is fölkuporodott a piros bársonyszékbe.

A NAGYVILÁGBÓL.

Az, a mit különféle érzelmekkel már szinte hónapok óta várt az egész ország, bekövetkezett folyó hó 17-én, mely napon Ő felsége a király a lemondott réginek kegyben való elbocsátása mellett kinevezte az új miniszteriumot, mely hivatva lenne a rendet helyreállítani és az országot a válságból kivezetni, az új miniszterium a következőkép alakult meg: Miniszterelnök: báró Fejérváry Géza, ki egyelőre a pénzügyminiszteri és a király Ő felsége személye körüli miniszteriumok vezetésével is megbízott; igazságügy: Lányi Bertalan; kereskedelemügy: Vörös László; belügy: Kristóffy József; honvédelem: Bihar Ferenc altábornagy; vallás- és közoktatásügy: Lukács György; földmivelésügy: György Endre; horát-szlavon-dalmátországi tárca nélküli miniszter: Kovácsévics István. Az új kormány f. hó 21-én mutatkozott be a képviselőház előtt, hol megtörtént azután az, a mit mindenki előre tudott, mert közbeszéd tárgyát képezte: a kormánynak az összes pártok bizalmatlanságot szavaztak. Ezt megakartta ugyan előzni az új miniszterelnök, mert nyomban az első királyi kézirat felolvasása után, mely az új kormányalakításról szólt, egy másikat is átnyújtott az országgyűlés elnökének s kívánta annak azonnal való felolvasását. Ez a második legfelsőbb kézirat pedig az országgyűlésnek szeptember hó 15-ig való elnapolását tartalmazta. Az elnök az utóbbinak azonnal való felolvasását nem rendelte el, nem pedig azon az alapon, hogy míg az elsőt le nem tárgyalta és tudomásul nem vette a Ház, a másikat nem lehet felolvasni. Ugyanezt vitatták az összes koalíciós pártok szónokai, mire az egész kormány kivonult az országházból, nem várva be a bizalmatlansági szavazatot, mely azután csakhamar nagy többséggel el is lett fogadva.

— No már ezt nem lehet tovább kiállni, — mondták a nemes ifjak.

Abban is egyetértettek, hogy tenni kellene már valamit; csak azt nem tudták, hogy mit.

A vizsla pedig csak nézte őket gunyosan onnan a bársonyszékről, mintha azt mondaná:

— No, no, tanácskozhattok, szidhattok, azért én mégis azt teszem, ami nekem tetszik.

Persze, hogy azt teszi. Az ilyen elkényeztetett kutyában nagyobb a bátorság, mint az udvari emberekben.

Kemény János azonban mégis elhatározta magában:

— No várj csak, nem fogsz te tovább packázni velem.

Eszébe jutottak a krakói lengyel zsidók, akiket oly alaposan leszoktatott a hortyogásról.

— Majd leszoktatlak én téged is a piros bársonyszékről.

(Folytatása következik.)

Az előzmények után már most a közvélemény alkotmányellenesnek tartja az új kormányt s már is elhangzott a kiadott jelszó, hogy annak rendeletei nem kötelezők és a vármegyék tagadják meg úgy az adószedést, mint az ujoncadást. Hogy ilyen viszonyok közt milyen módon fogja a kormány az ország ügyeit intézni, azt már a legközelebbi napok meg fogják mutatni.

Az elhunyt József királyi herceget f. hó 19-én temették el nagy pompával és az egész ország osztatlan részvéte mellett a budai várkapornában.

Az orosz-japán háború tovább folyik s a nagy szárazföldi csata kezdete minden nap várható, dacára annak, hogy a lapok mind a békekötés küszöbön létét hirdetik. A mandzsuri japán seregek megkezdték az előrenyomulást s igyekeznek az orosz hadállásokat megkerülni és így az orosz seregre végső csapást mérni, mely esetben az általuk megszabott békefeltételeket, bár mily súlyosak lennének is azok, Oroszország kénytelen lenne elfogadni.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Julius havi erdészeti teendők.

Erdőtenyésztés. *Erdei magvak.* A hó kezdetétől fogva érik: az erdei cseresnye (*Prunus avium*), a közönséges kőris (*Fraxinus excelsior*), a virágos kőris (*Fraxinus ornus*), a komlós vénic (*Ostrya carpinifolia*), a fehér fűz (*Salix alba*), a sajmeggy (*Prunus mahaleb*), a keleti celtisz (*Celtis australis*), a fűrtös bodza (*Sambucus racemosa*), a kutyabenge (*Rhamnus frangula*), a zelnicemeggy (*Prunus Padus*), a fekete áfonya (*Vaccinium myrtillus*). A csemetekertekben: pusztítjuk a gyomokat, gyomláljuk a csemeteágynakat. Porhanyítjuk a földet a csemetesorok között. Száraz időjárásnál öntözzük és beárnyékoljuk a csemetéket. Előállítjuk a gyephamut és a korhadt földet. Egyengetjük a vakond- és lótetűtúrásokat. Nyílt területeken védjük a csemetéket a gyomok- és cserjéktől való elnyomás ellen a gyomok kiirtása és a cserjék kivágása által. Ásatunk lecsapoló és vízlevezető árkokat és lecsapoljuk a posványos vizeket.

Erdőhasználat. A kihasználás nagy részben ugyanaz, mint a megelőző hónapban. Azonfelül: a hó vége felől újból vághatunk kosárfonó fűzfavesszőt. A fokozatos felújítás alatt álló állabokban jelöljük és hajkoljuk a legközelebbi vágásnál kiszedendő fákat. Javítjuk az utakat és szükség szerint tisztítjuk az utakmenti árkokat. Gyűjtjük és értékesítjük az erdei gyümölcsöket.

Erdővédelem. Vizsgáljuk és lekérgezzük a vonalas szu (*Xyloterus lineatus*) fogására ledöntött fákat. Az általa ellepett és megtámadott fákat ledöntetjük és szükség esetén új fogófákat is vágatunk. Kivontatjuk és elégetjük a fehérjegyes fenyőbogár (*Pissodes notatus*) által megtámadott fenyőcsemetéket. Gyűjtjük és pusztítjuk a fenyőszövő pille (*Gastropacha pini*) petéit. Óvjuk az erdőt a fü-, alom- és lombtakarmánytolvajaktól. Óvjuk a

tűzveszélytől. Ellenőrizzük az erdei gyümölcsök szedésére jogosítottakat. Bejárjuk és vizsgáljuk az erdő határait, a kimozdított határköveket beállítjuk, a megrongált határdombokat helyreállítjuk és megakadályozzuk az erdő határainak elszántás által való megbolygatását.

Hol tartjuk a borjukat a hizlalás idején?

Igen helyesen gondolkodik az a gazda, aki mielőtt eladná a borjukat, azokat kissé felhizlalja; de e tekintetben is a legnagyobb takarékossgal kell eljárunk, mert különben meddő munkát végzünk s csak annyival kapunk többet a felhízott állatért, amennyibe a hizlalásra felhasznált eledele került.

A hizlalásra alkalmas módokat az etetésre vonatkozólag az „Erdélyi Gazda” 1903. évfolyamának 49. számában elég bőven ismertettem s most csak arra akarok kiterjeszkedni, hogy nem mindegy az semmiféle állatnál, hogy a hizás ideje alatt hol tartózkodik, de különösen arra nézve, hogy szabadon mozoghat-e avagy nem?

Régi szabály az már és ezerszeresen bebizonyult, hogy az emésztést csupán a teljes nyugalom segíti elő annyira, hogy a tápanyag hizást idézzon elő. Tessék megkísérteni egy, illetve két kacsával, hizlaljuk az egyiket úgy, hogy szabad mozgást engedjünk neki, a másikat pedig minőségileg és mennyiségileg ugyanazon eledellel, de szűk, zárt, homályos ketrecben s tapasztalni fogjuk, hogy az utóbbi fele annyi eleség mellett hizik akkorára, mint a másik, a melynek a magasabb értéke így még egyszer annyi pénzbe és időbe került.

És ez ugyanígy áll a borjúkra nézve is, a melyeknél azonban a magasabb értékű fogyasztás már egy egész kis tökélet tesz ki csak 10—12 állat mellett.

A föltétlen nyugalmat borjúknál is csak úgy érhetjük el, ha azokat is megfelelően szűk ketrecekbe zárjuk s ezeknek a legegyszerűbb alakja az eldeszkázott rekesz, amely csak akkora szabad hogy legyen, hogy a borjú állhasson és fekhessen benne; de fala is elég magas legyen, nehogy az állatok fejüket összedugják, mert ha egymással érintkezhetnek, azonnal egyik a másiknak a fülét szopja s evvel órákon át háborítva van mindkettőnél a nyugalom. A rekesznek e mellett feltétlenül száraznak és tisztának kell lennie s azért azt lábakra építjük, úgy, hogy fenekén a vizelet lecsuroghasson és nem kell egyéb időben felnyitni, mint reggel és este az itatás alkalmával, a midőn egyszersmind mindig friss, száraz alomszalmát is kell, hogy kapjanak. Ezenfelül legyen a ketrec meleg, légvonatmentes és elég sötét.

K—s.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Befagyott tó nyáron.** Ez is Amerikában, ebben a csodálatos világrészben van. A legkülönösebb természeti jelenségek egyike. Képzeljünk el egy befagyott ta-

vat, csak hogy a befagyott kéreg a legöldöklőbb tropikus hőség napsugaraiban vakító fehérségben ég. Mert jég helyett ezt a tavat sókéreg fedi, a mely Mexikó határán a koloradói sivatagon van s mintegy 400 hektár kiterjedésű. Csupa erősen sóforrások táplálják, s a rettentő hőségben oly nagy a párolgás, hogy a víz színén megkérgesedett a só, s mintegy 40 cm. vastag ez a sópáncél. Ha a nap rátűz, lehetetlen ránézni, oly vakítóan fehér. A borzalmas klíma mellett is akadtak emberek, a kik ennek a sónak a kiaknázásával foglalkoznak. Gőztől hajtott kocsik mozog a sókérgen és az aljába illesztett ekével fölszántja a sót, a melyet nyomban zsákba raknak és elhordanak. A fölszántott barázdákba a víz csakhamar felszívárog, s újból betelíti, úgy, hogy az oda-szivárgott víz ismét elpárolog, és sima lesz a kéreg. Naponta 790 tonna sót szállítanak el innen, Európai ember ebben a rettentő klímában nem dolgozhat, csak benszülöttek és bevándorolt japánok a munkások. A japánokat azonban nem használhatják másra, csak a zsákok kezelésére. A tulajdonképpeni sómunkát csak a benszülöttek bírják ki, ezek is legföljebb egy-két évig s a fele így is belepusztul. A leggyötrőbb az, hogy az egész tájék tele lévén a sónak finom porával, folyton ilyen apró kristályokat lélegzenek be, a mely olthatatlan szomjúságot okoz. Az egész olyan, mintegy rekkenő hőségben elterülő havasvidék; holdvilágos éjszakán szinte kísérteties, reggel pedig egyik legkülönösebb tünete a délibáb. A legridegebb, a fehér sóra fagyott természet hátterében imbolyog színes vidék fölött a zöldes optikai kép. Nagyobb ellentét valóság és káprázat között nem is lelet. A míg el nem tűnik az optikai tükeny és meg nem kezdődik az emberölő munkák legborzasztóbbika, a koloradói sótermelés.

* **Villámos gyorskocsi.** Kétszázötven kilométer óránként! Ezt az óriási sebességet érték el Berlin mellett a marienfelde-zossen próbavonalon, a német elektromos kísérleti társaság kocsijával, melyet a berlini általános villámossági társulat gyártott. A Siemens-cég kocsija október 23-án 206.7 kilométer sebességgel futotta be a pályát; ez a jentéktelen különbség a két eredmény között onnan származott, hogy az első esetben a kocsi mozgására használt ugynevezett forgó-áram valamivel szaporább volt. Nem kis dolog az, ha meggondoljuk, hogy ezzel a sebességgel másfél óra alatt Budapesttől Bécsbe, vagy Kassára mehetünk! A kik résztvettek a kísérletekben, azt mondják, hogy a kocsi ennél a nagy sebességnél semmivel sem ráz jobban, mint a jelenlegi jó nagy négytengelyű gyorsvonati kocsi és hogy minden nehézség nélkül fokozni lehetne a sebességet 230 kilométerre óránként. Az ily szédítő gyorsasággal futó kocsiban való tartózkodás alatt a tájkép nem torzul el, csak igen közeli tárgyakra nem szabad tekinteni, azok teljesen összefolynak, az oszlopokat alig lehet észrevenni. Óriási azonban a légnyomás. Ma még ez a közlekedő-eszköz nem tökéletes, de minden jel arra mutat, hogy a személyszállítást mindinkább kisebb kocsikkal fogják lebonyolítani és az ilyen menetrend, gépész és kalauz nélküli

villamos vasut a legközelebbi jövő gyors közlekedő eszköze. Egy óra alatt Kassán, két és fél óra alatt Fiumében lenni nem kis dolog, és az meg éppen felesleges lenne, hogy a Balaton Budapestnek új városligeti tava lenne! Egynegyed, vagy félóra alatt Budapest porától a Balaton friss hullámaiban szabadulni meg, vagy másfél óra múlva a Tatra levegőjével szellőztetni tüdőt olyan nagy jótétemény, hogy még azt a néhány tíz milliót is érdemes rá áldozni, a mibe a villamos kocsi megcsinálása kerül.

— **Eljegyzés.** Teszár Szilárd hidaskürti kartársunk, lapunk buzgó hive eljegyezte Zsolnán, Mátyás István kassa—óderbergi vasuti főraktárnok kedves leányát, Arankát. A jegyes párnak tiszta szívből gratulálunk.

— **Erdőőrök tömeges utazása.** Az utóbbi időben kartársaink közül számosan vándorbotot ragadtak s eddigi lakásukról ismeretlen helyre távoztak. Ilyenek: Tyutyusán Mihály, ki Szatmárról, Pándi Sándor, ki Romuliról, Somorjai István, ki előbb Böhönyéről, majd Mesztegnyéről, Botya Sándor, ki Csebzáról, Mátyás János, ki Siklósról, Prágai József, ki Vledényről, Kovordányi Tamás, ki Pleskucáról távozott el s mindegyikük megfeledezett arról, hogy új lakóhelyét lapunk kiadóhivatalánál bejelentse. Ha tisztelt olvasóink ezeknek mostani lakását ismernék, nagyon leköteleznének, ha erről lapunk szerkesztőségét értesítenék.

— **A hűtlen asszony.** Hat esztendei házasság után Érsek József gázgyári munkást megcsalta a felesége. A csábító Nagy István bankszolga volt, a ki albertletben lakott a munkáscsalád Dobozi-utca 41. számú házában. A minap este, a mikor a férj hazatért a műhelyből, üresen találta hajlékát. Nagy István megszöktette az asszonyt, a ki négyesztendős Lidi nevű leánykáját is magával vitte. Szabadkára mentek, a hol a szolga egy bankban kapott helyet. Érsek aznap utánuk ment és rávette feleségét, hogy térjen vissza. Az asszony hosszú könyörgés után hajlott is a szóra s az urával és leánykájával együtt visszautazott Budapestre. Az ura megbocsátott neki. De az asszony már a vonaton meggondolta magát és kijelentette az urának, hogy nem akar vele tovább élni, mert a bankszolgát szereti, nem tud nélküle elleni. A férj szörnyű haragra lobbant e vallomás után. Felindulását nem mutatta, de magában megesküdött, hogy rettenetes bosszút áll hűtlen feleségén. A vonat ma reggel háromnegyed hat órakor érkezett meg. Érsek József hazavitte a feleségét a Dobozi-utcába, aztán ment a Kerepesi-utca s ott revolvert vásárolt egy vaskereskedésben. Öt töltést tett a revolverbe s hazatérve, háromszor rálőtt feleségére, azután kétszer a gyermekére. Majd pedig öngyilkosságot akart követni, de a revolverben már nem maradt golyó, megtölteni pedig már nem tudta, mert a szomszédok be-

rontottak és lefegyverezték. Érsek József a rendőrségre került s ott kihallgatása alkalmával Tóth János rendőrkapitánynak megvallotta, hogy előre megfontolt szándékkal tette, a mit tett. A sebesült asszonyt és a gyermeket a mentők a Rókus-kórházba vitték. Az asszony sebei halálosak, a kis leányka azonban, bár ő is súlyosan megsebesült, az orvosok véleménye szerint valószínűleg fölépül.

— **Halál egy cigaretta miatt.** Kiskároson a tüzoltók gyakorlat után betértek hétfőn este Hali Pál korcsmájába. Laczó Ernő gépészkovács cigarettát kért a korcsmárostól, a ki azonban megtagadta ezt tőle, mert már úgy is sokkal tartozott. Laczó e miatt megtámadta a korcsmárost, a ki védekezés közben késsel agyonszurta támadóját. Hali Pál önként jelentkezett Körmenden, a hol Sárffy Károly vizsgálóbíró letartóztatta.

— **Apa és fiu.** Váci levelezőnk megrendítő szerencsétlenségről ad hírt. A szerencsétlenség a váci járásbíróság büntető osztálya épületének udvarán történt. A hatalmas épület nemrég készült el és csak a régi kut átalakítása volt még hátra. Erre a föladatra Herl Lajos kuttisztító vállalkozott, a ki segítségül maga mellé vette Virág Sándor munkást és ennek 21 éves Lajos nevű fiát. A kut falát fölbontották s először Virág Lajos akart a mélységbe ereszkedni, de elvesztette az egyensúlyt és fejjel a kutba zuhant. Az apa meg akarta ragadni fia ruháját, de ő is megcsuszott és fejjel lefelé szintén lezuhant a mélységbe. Az apa és fiu a szűk kutban nem tudtak megfordulni, s így mindketten ott lelték halálukat. Herl vállalkozó megpróbálta őket kimenteni, de a lebocsátott létra foka eltört alatta s őt is csak nagy nehezen lehetett a veszedelmes kutból kihuzni. A váci tüzoltóság, a melyet azonnal értesítettek a szerencsétlenségről, gyorsan szizattyuval jelent meg, a vizet kiszivattyuzta a kutból, de mire a munkájukkal elkészületek, a szerencsétlenül járt apa és fiu már régen halott volt. Virág Sándor és fia iránt Vácott nagy a részvét, mert szorgalmas munkás emberek voltak és az apa halála őt kiskori árvát fosztott meg kenyérkeresőjétől.

— **A cigány rémülete.** Nagyváradról írják: A minap letartóztatott rablógyilkos cigányokat tegnap délután talpig vasban kivítették a fotografázó-masina elé. Becsei őrmester, a rendőrség fotográfusa szépen elrendezte a csapatot, mint vérbeli fényképész, a humor kedvéért még barátságos mosolygásra is fölshólitotta a cigányokat. Azután nekiszögezte a csoportnak a masinát:

— Vigyázz!

Ebben a pillanatban a gyilkos honvéd irtózatossággal térdre vetette magát:

— Jaj ne! Őrmester ur ne, ne, ne!

Csak nagy ügygyel-bajjal tudták megértetni a vitéz katonával, hogy még nem a halálos ítéletet hajtják végre. A gyilkos a gépet egyszerűen ágyunak nézte s attól rémült meg, hogy golyóval oltják ki az életét. Halálos verejték csurgott a homlokáról s fogvacogva mondta az őrmesternek:

— Ha már meg kell halni, csak inkább ketelet, csókolom a kezit...

— **Hetvenezer korona a koporsóban.** Különös eset hírét jelentik a szilágymegyei Egregy községből. A múlt héten hetvenezer korona értékű bankjegyet temettek el egy halottal. Ruzs Simon egregyi lakos valamikor közhivatali viselt a Bach-korszakban s az időben meg is gazdagodott. Az alkotmányos éra után azonban visszavonult s uzsoráskodással foglalkozott, azzal gyarapította vagyonát. Az öreg ember, aki már jóval túlhaladta a hetven évet, az utóbbi évek óta nagyon zárkózottan élt s mióta ráijesztettek az uzsorásokra, azóta felhagyott a pénzüzlettel is. Magába zárkózva, csak egy öreg cselédet türt meg maga mellett; még azt sem szeretette, ha rokonai meglátogatták. Ez az öreg ember a múlt héten szívszélhűdésben hirtelen meghalt. Rokonai már nem találták életben s legnagyobb meglepetésükre a dúsgazdag főkepenzes rokon házában alig találtak annyi készpénzt, amiből a temetési költségeket lehetett fedezni. A temetés után a községi előjáróság értesítette a rokonokat, hogy az elhalt néhány hónappal ezelőtt egy borítékba zárt végrendeletet tett le az előjáróságnál megőrzés végett. Ezt a végrendeletet múlt hétfőn bontották fel. Ebből tudták meg az örökösök, hogy az elhalt 70,000 korona készpénzét a fekete kabátja bélésében rejtegette s az örökösök ott találhatják meg. Rögtön keresték a kérdéses kabátot, de legnagyobb meglepetésükre ezt a kabátot a halottra adták s azzal eltemették. Hatósági engedéllyel felbontották a sirt s az örökösök legnagyobb örömeire megtalálták a keresett örökséget, még pedig a halotton volt kabát belsejébe bevarrva. A kabátot levették a halottról s azután ismét eltemették, de kabát nélkül.

— **Rablógyilkosság Szegeden.** Szegedről jelentik, hogy Bödő Julist, egy hetvenkét éves, városszerte ismert leányt meggyilkoltak és kiraboltak. A gyilkos hajnalban, harmadfél óra tájban ment be hozzá és baltával összezúzta a fejét és azután pénzt keresett nála. Bödő Julis egy régi patricius családnak ivadéka, a napokban felment a főkapitányhoz és azt mondta neki, hogy már kétszer felkereste egy fiatal munkás, a ki elpanaszolta neki, hogy fiatal házas, két kis gyermeke van és pénzt kért tőle kölcsön, de ő nem adott neki és most nagyon fél ettől az embertől. A főkapitány fölhevítette Bödő Julis háziasszonyát és megkérdezte tőle, vajon van-e oka félni Bödő Julisnak. A háziasszony megnyugtatta a főkapitányt, a ki ennek következtében nem tett semmiféle intézkedést. A munkás, a kire a rendőrség gyanakodik, egy szegedi gyárban ma reggel fölvette bérét és azóta nyomtalanul eltűnt. A gyilkosság után a gyilkos fölkerest a szobában mindent, de semmit sem talált, mert Bödő Julis tegnap kétszázharminc koronát adott át a főkapitánynak, mert félt a pénzt magánál tartani, múlt héten nyolcszáz koronáját ellopták.

Szerkesztői üzenetek.

Göndör Gusztáv urnak, *Szkerisora*. A meghívókat — mint már jeleztük volt — itt azonnal megrendeltük s azok el is lettek rögtön küldve, így nyilván kereszteszöndök hozzánk intézett

ujabb levelével n postán. — **Teszár Szilárd** urnak, *Hidaskürt*. Levelét már a lap zárta után vettük s ezért nem jelenhetett meg a közlemény lapunk múlt számában, bevettük azonban most. Itt is szívből gratulálunk tervezett szép frigyükhöz. — **Szabó János** urnak, *Gyöngyösmellék*. A kincstári erdőhatóságok most már, hogy az erdőöröket saját hatáskörükben a hivatalfőnökök nevezik ki, rendszerint csak erdőlegényi és segéderdőőri állásokra hirdetnek pályázatot, mert a megüresedő erdőőri állásokra elég emberük van a már ismert erdőlegényeik és segéderdőőreik között, annyi állás meg nem igen ürül meg, hogy ezek által betölthető ne legyen. Így a ki most kincstári szolgálatba akar jutni, igyekeznie kell legalább a legalacsonyabb állást is elnyerni; akkor azután közelebbi lévén a tűzhöz, könnyebben melegszi, t. i. meg van a kilátása az erdőörre való kienevezésre. — **Kaiser János** urnak, *Gyarmat-pusztá*. Az 1 K 40 fillér beérkezett és az Évkönyv azonnal, f. hó 22-én postára lett téve. Eddig már bizonyosan megkapta. Sziveskedjék ezt környékbeli ismerőseinek is ajánlani.

A kiadóhivatal postája.

Takács Miklós urnak, *Osztróluha*. Előfizetése folyó évi augusztus hó végéig rendezve van. — **Vitos József** urnak, *Csik-szentmárton*. Kívánságához képest intézkedtünk. — **Plenka Ágoston** urnak, *Jálna*. A címet kiigazítottuk. Sok szerencsét az új helyen! Nem lehetne ott a lap és az Évkönyv részére híveket toborozni?

Hirdetések és pályázatok.

Pályázati hirdetmény.

Nős erdész, vagy szakbeli előképzettséggel bíró erdőőr kerestetik egy nagyobb erdőuralomhoz július 1-ével vagy később való belépésre.

Javadalmazás: havonként 60 korona, lődi mintegy 80—100 korona évenként, 1 egyenruha, szabad lakás mezőgazdasági melléképületekkel (különálló erdőszlak) kerttel, sok gyümölcsfával, körülbelül 438 hektár (kerek 9 hold) jó minőségű illetményföld, 20 ürméter illetménytűzifa a házhoz szállítva, szabad legeltetés 4 darab szarvasmarhára.

Kivánalmak: elegendő szakbeli előképzettség (szakvizsgái bizonyítvány nem feltétlenül szükséges), beható ismeret a fővad gondozásában és vadászásában, a magyar és német nyelvnek szóban és írásban való bírása, bizonyos gyakorlottság az irányban és számolásban.

Német nyelven írt pályázatok saját szerkesztésű életleírással, melyből az eddigi tevékenység, a szerzett ismeretek és tapasztalatok kitünjenek (mert csak ilyen pályázatok lesznek figyelembe véve), megfelelő bizonyítványokkal és arcképpel felszerelve alulírt címre küldendők.

Diós-Jenő (u. p. Rétság) Nógrádmegye.

Schötzel, főerdész.

Számtan

a m. kir. erdőőri szakiskolák, az erdőőri szakvizsgára magán uton készülők és erdőaltisztek részére.

Írta: **Béky Albert,**

m. kir. erdész,

a szászsebesi m. kir. erdőrendezőség vezetője.

Kapható: Az Országos Erdészeti Egyesületnél (Budapest V., Alkotmány-utca 6.) **Ára:** 240 K, bérmentve 260 K.

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-T.” gyorsajtóján.

ERDÉSZETI UJSÁG

SZAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra,
kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSZKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlközásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér — sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1905. június 25.

39. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: A nagy vakáció. — 2. Járások mozgalmá. — 3. Tárcá: A Bethlen Gábor vizslája. — 4. Az Évkönyv. — 5. A nagyvilágból. — 6. Hasznos tudnivalók. — 7. Különfélék. — 8. Napi hírek. — 9. Szerkesztői üzenetek. — 10. A kiadóhivatal postája. — 11. Hirdetések és pályázatok.

BLUM és TÁRSA

Elsőrangú egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14—16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállítású *****

erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a betekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu földmívelésügyi Miniszterium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

2621/1905. szám.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott m. kir. erdőhivatal kerületében megüresedett egy II. osztályu

erdőlegényi állomásra

az állományszerű illetményekkel pályázat nyittatik.

Ezen állomásra folyamodók erős testalkatukat, különösen jól látó, halló és beszélő képességüket kincstári erdőszeti orvos, vármegyei tisztifőorvos, vagy honvéd törzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkorukat és illetőségüket anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való bírást okmányokkal beigazolni kötelesek.

Az így felszerelt s sajátkezűleg irt kérvények **folyó évi augusztus hó 1-ig** az alólirott m. kir. erdőhivatalnál, a pályázók előljáró, illetve illetékes közigazgatási hatóságaik útján nyújtan-dók be.

Hiányosan felszerelt, elkésve, vagy nem a fentebb előirt uton érkezendő kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Soóvár, 1905. évi június hó 7-én.

A m. kir. kincstári erdőhivatal.

Állást keres

30 éves, nős, rom. kath. vallású férfi, ki az erdőőri szakvizsgát sikerrel letette, jártas az erdőőri összes teendőkben és a vadászat minden ágazatában. Eddigi szolgálatát a megélhetést nem biztosító csekély javadalmazás miatt volt kénytelen folyó évi április hó 24-én elhagyni. - - - - - Érdeklődők forduljanak alulírotthoz. - - - - -

Szabó János, erdőőr.

Gyöngyösmellék. (Somogy megye.)

5—5

Pályázat.

Gróf Thorotzkai Miklósné birtokainak igazgatósága Budapest (VI. Sziv-utca 32.) pályázatot hirdet **egy főerdőőri és egy erdőőri állásra.**

Pályázóktól megkívántatik: Erdőőri szakvizsga, a magyar-, német- és román nyelv ismerete s a főerdőőri állásra nagyobb intelligencia, jó írás és jártasság a térkép-másolásban. Feltételek: Szolgálati hely Petrozsény; egy évi próbaidő alatt K 60.— illetve K 50.— havi kezdőfizetés. Kinevezés esetleg a próba éven belül is K 80.—, 100.—, illetve K 60.— havi fizetés, szabad lakás, tüzifa, szabályszerű napidíj és nyugdíj-jogosultsággal.

Pályázatok fényképpel és bizonyítvány másolatokkal az igazgatóság fenti címére intézendők.

Erdőőrök és vadászok részére

legjobb vadász-fegyvereket jutányos árban szállít

Lakatos Károly,

Budapest II., Csalogány-u. 26.

Á r a k: 60, 76, 80 és 96 kor.

Gavallér-puskák: 104, 110 és 130 kor.

A fegyverek mind be vannak löve s csak a teljesen megfelelők kerülnek eladásra.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János

Szeged. Cs. és kir. kizárólagosan szab. chronometer- és műórák, főtálatlója a remontoir ingaóráknak stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Fő-Vadőr

kerestetik azonnali belépésre.

Feltételek: német és tót nyelv bírása, fizetés 240 frt, 14 hl. életnemű, valamint tüzifa, rét és szántóföld, s a szokásos lődijak.

Jóra való, nős szakemberek sziveskedjenek bizonyítványmásolatokkal felszerelt kérvényeiket (melyek nem küldetnek vissza) **W. Hauser, Hamborg, u. p. Berzevicze, (Sáros megye)** címre beküldeni.

ÉVKÖNYV

Az ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI ALTISZTI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE AZ 1905-ik ÉVRE

immár **megjelent** a következő tartalommal:

1. Előszó.
2. Erdészeti havi teendők.
3. Vadászati havi teendők.
4. Kivonat az erdőtörvényből.
5. Az erdőmunkásokról szóló törvény.
6. Ministeri rendelet az erdőőri szakiskolákról.
7. „ „ „ „ szakvizsgákról.
8. „ „ a vadőri „
9. „ „ „ hatósági eskükről.
10. Vadászati törvény.
11. Fegyveradó-törvény.
12. Kivonat a szolgálati szabályokból. (A fegyelmi vétségekre vonatkozó rész).
13. Fegyelmi szabályok.
14. Fegyverviselés és használat.
15. Utasítás a karabély-töltények használatához.
16. Kincstáriak egyenruha szabályzata.
17. Kivonat a nyugdíj-törvényből.
18. Állandó munkások és napibéresek nyugdíjazása.
19. Kincstáriak legeltetési jogosultsága.
20. Magvak eltartása.
21. Erdei vetőmagvak és tölgyemák kedvezményes vasuti szállítása.
22. Csemeték csomagolása.
23. Csemeték kedvezményes vasuti szállítása.
24. Felesketett erdőőrök adómentes fegyverei.
25. Utadó alóli mentesség.
26. Duvadak mérgezése.
27. Kitömésre szánt állatok kezelése.
28. Erdészeti és vadászati altisztek címtára.
29. Tárgymutató.

Ezzel a dus tartalommal az Évkönyv terjedelme meghaladja a 200 nyolcadrét oldalát s

igly vaskos kötetet képez. Az Évkönyvbe foglalt dolgok mind olyanok, melyekre az erdészeti és vadászati altiszti személyzetnek terhes és felelősségteljes szolgálatának teljesítése közben lépten-nyomon szükség van s így az Évkönyvnek egy erdészeti és vadászati altiszt asztaláról sem szabadna hiányoznia.

Hasonló gazdag és hasznos tartalommal fog megjelenni az

„ÉVKÖNYV” 1906. évre szóló II-ik évfolyama

is, mely már munkába van véve, azzal a kibővítéssel, hogy nem csak az 1906. évre szóló teljes naptárt fogjuk ahhoz csatolni, hanem belevesszük még a legszükségesebb köbözési táblákat is.

Az Évkönyv II-ik évfolyama nem lesz bolti áru, hanem csak annyi példányban fogjuk azt ki nyomtatni, a hányak elkelése a beküldött előfizetési-díjjal biztosítva lesz.

Mindegyik évfolyam ára 2 korona, mely összeg a következő cím alatt küldendő:

**„Évkönyv” kiadóhivatala
Szászsebes.**

Az I. évfolyamot a megrendelés beérkezése után azonnal küldjük, a II-ik évfolyamra szóló hirdetések pedig 1906. évi május hó végeig küldendők be.

**Az „Évkönyv”
kiadóhivatala.**

SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

SZÁSZVÁROS (KLASTROM-U. 1.) SÜRGÖNYCIM: KÖNYVNYOMDARÉSZ.

KÖNYVNYOMDAI SZAKÜZLET.

A

„SZÁSZVÁROS”
politikai és vegyestartalmu hetilap
kiadóhivatala.

Az

„ERDÉSZETI UJSÁG”
kiadóhivatala.Jutányos árak!Jutányos árak!Pontos kiszolgálás!Ajánlja dúsan felszerelt papírraktárát: **eljegyzési és esküvői-kártyáit**, stb.

KÉSZIT:

a könyvnyomdászat körébe vágó mindennemű munkákat ugymint:

.. .. **ERDÉSZETI NYOMTATVÁNYOKAT**

továbbá:

községi és városi, megyei és állami
hivatalok, ügyvédek, közjegyzők, lel-
készek és tanítók irodái számára, vala-
mint pénzüzetek, gyárak, és bárminő
vállalatok részére részvényeket s álta-
lában a nyomdai szakba vágó bármily
tartalmu nyomtatványokat.

Látogató és eljegyzési kártyákat, meg-
hívókat esküvőkre, bálra, iskolai ün-
nepélyekre, műkedvelői előadásokra s
egyéb alkalmakra. Végül gyászjelenté-
seket, szinlapokat és falragaszokat, bár-
mely tartalmu nyomtatványokat keres-
kedők és iparosok számára.

Diszes
kivitel!

Névjegyek

Diszes
kivitel!